

Tilbage melding på tilsynsbesøg 2022

Dagtilbud: Ærtebjerghave Børnecenter

Dato for observation: 12. maj 2022 kl. 8:45 samt 16. maj 2022 kl. 13.00

Dato for tilsynssamtalen: 17. maj 2022

Pædagogisk konsulent: Jeppe Pfeiffer Hansen

Lovgivning

Ifølge Dagtilbudsloven skal Kommunalbestyrelsen føre tilsyn med indholdet i dagtilbud, og den måde opgaverne udføres på. Tilsynet indgår som en del af kommunalbestyrelsens overordnede ansvar for kvalitetsudvikling inden for dagtilbudslovens rammer.

Kommunalbestyrelsen har ansvar for at:

- Dagtilbuddet styrker børns trivsel, udvikling og læring
- Dagtilbuddet varetager opgaverne på faglig og økonomisk forsvarlig måde
- Forebygge og gribe ind så eventuelle problemer ikke udvikler sig
- Borgerne får den service, som de har ret til efter loven og efter de beslutninger og retningslinjer, som kommunalbestyrelsen har fastsat.

De generelle tilsynsbestemmelser fastslår, at tilsynet skal omfatte både den indholdsmæssige del af dagtilbuddets arbejde, og den måde hvorpå dagtilbuddet løser sine opgaver. Dermed indeholder det pædagogiske tilsyn både en pædagogisk udviklingsopgave, en kontrolopgave samt en dokumentationsopgave.

I praksis udføres tilsynet af en pædagogisk konsulent.

Tilsynsrapporten beskriver:

- Observationerne fra pædagogisk praksis i hverdagen som den pædagogiske konsulent har gjort under et uanmeldt besøg
- Emner fra den efterfølgende samtale med leder/områdeleder og personaler og evt forældrerepræsentant. Herunder også de situationsbeskrivelser som dagtilbudslederen bringer med til samtalen.

Konklusion på tilsynsbesøget

Hvad viser tilsynet:

1. Ærtebjerghave Børnecenter lever op til intentionerne i dagtilbudsloven, den pædagogiske læreplan samt Køge Kommunes politikker. Dermed giver tilsynet ikke anledning til opfølgende eller skærpet tilsyn.

Fremadrettede opmærksomhedspunkter i udviklingen af den pædagogiske kvalitet

Organisering, rammer og struktur i børnehavegrupperne som indebærer:

- Videreudvikling af den nuværende organisering som gør det muligt at skabe overgangssituationer som er pædagogisk understøttende for børnenes læring og udvikling igennem hele dagen.

Udvikling af refleksions- og evalueringskulturen på både et børne- og personaleniveau:

- I den daglige tilrettelæggelse og planlægning af pædagogiske aktiviteter, den frie leg eller i forhold til rutinesituationer, gives personalet mulighed for at arbejde systematisk med refleksioner over hverdagssituationer og mulighed for at evaluere på gennemførte aktiviteter.
- I arbejdet med at udvikle personalets forståelse af hvordan deres egne handlinger og måde at agere på smitter af på børnenes handlinger, inddrages med fordel nye perspektiver, som kan bidrage til et fagligt og (selv)kritisk blik.

Opfølgning på opmærksomhedspunkter fra sidste tilsyn (2021):

Organisering, rammer og struktur i børnehavegrupperne som indebærer:

- Fortsat fokus på det pædagogiske personales nærvær og fysiske tilstedeværelse i børnenes legemiljøer, hvor personaler er på forkant og kan gribe ind og støtte i de situationer, hvor samspillet er udfordret.
- At personalet fortsat gør sig didaktiske overvejelser over, hvorledes det pædagogiske indhold tilgodeser den aktuelle børnegruppe, over hele dagen.

I forbindelse med tilsynet gennemført i efteråret 2021 vurderede den pædagogiske konsulent, at der, på baggrund af observationer ved tilsynsbesøget, var behov for at gennemføre opfølgende tilsyn i Ærtebjerghave Børnecenter. Begrundelsen herfor var med udgangspunkt i de observationer som konsulent foretog på 1. salen i dagtilbuddet. Det blev observeret hvordan der var meget uro på 1. salen om eftermiddagen idet mange børn i børnehavealderen var samlet på etagen samtidig med at organiseringen af børnenes leg og aktiviteter didaktisk set ikke var gennemtænkt og hensigtsmæssig. Dette indebar kaotiske situationer, hvor det var tydeligt, at der manglede pædagogisk begrundede rammer og struktur for børnenes leg og aktiviteter. Dette resulterede i, at de voksne på 1. salen hovedsageligt var beskæftiget med at korrigere for børnenes u hensigtsmæssige adfærd eller forsøg på at løse konflikter børnene imellem, som var afstedkommet af den kaotiske situation på etagen.

Efter tilsynsbesøget blev der ved tilbagemeldingsmødet mellem ledelsen og den pædagogiske konsulent udarbejdet en plan for forbedring af de pædagogiske livs- og læringsmiljøer i børnehavegrupperne over hele dagen. Ved de efterfølgende opfølgende tilsynsbesøg kunne det konstateres, at ledelsen havde gennemført en omorganisering af børnehavegruppernes lege- og læringsmiljøer i tidsrummet om eftermiddagen. Dette resulterede i, at konsulent, på baggrund af de nye observationer, kunne konkludere, at Ærtebjerghave Børnecenter i tilstrækkelig høj grad var lykkedes med at forbedre rammer og struktur indendørs.

Ved tilbagemeldingsmødet ved tilsynet 2022 gør ledelsen status over hvad der var situationen på tidspunktet i efteråret 2021. Den 1.4.2021 ændrede ledelsen struktur i

børnehaven, så der blev oprettet 3 grupper med 3-6-årige i alle grupper. Grundet den tidligere struktur, som var funktionsopdelt, bar rummene og indretningen på 1. sal stadig præget af funktionsopdelte rum. Dette kombineret med relativt mange nyansættelser i perioden betød at overgangen til gruppeinddelte børnegrupper på 1. sal ikke var fuldt ud implementeret på tidspunktet for efterårets tilsyn.

Personalet forklarer yderlig, at man i Ærtebjerg have gerne vil arbejde med en værdi om at huset skal fungere som en samlet enhed – at børnene på de forskellige etager skal have mulighed for at møde hinanden på tværs af huset. Hvis fx et barn, som er på en stue på 1. sal, leger godt med et barn fra stueetagen, så skal der gives mulighed for at børnene kan mødes på hinandens stuer. Denne værdi kan pædagogisk set kun bifaldes. I efteråret var det samtidig en årsag til at børnene bevægede sig meget fra den ene etage til den anden. Strukturen medførte at dørene mellem stuerne på 1. etage tit forblev åbne, hvor det var meningen at dørene skulle forblive lukkede. At skulle huske hele tiden at lukke døren efter sig, er svært for børn i denne alder at forstå og se mening i, hvilket også forklarer de udfordringer der var i efteråret.

Efterfølgende tilsynet i efteråret har ledelsen ændret på ruminddelingen på 1. sal og gjort det endnu mere tydeligt for børn og personale hvordan gruppeinddelingerne på 1. sal skulle være. Det har ifølge ledelsen bidraget til mere ro i grupperne på 1. sal.

I forlængelse heraf har ledelse og personale i Ærtebjerg have Børnecenter haft fokus på, hvordan larm og uro i det hele taget undgås bedst muligt. At have fokus på at det også er vigtigt, at de voksne viser børnene hvordan man opfører sig roligt ved selv at agere roligt. Det har ifølge ledelsen været afgørende for at dagtilbuddet er kommet videre med situationen fra efteråret til i dag: Det har medført et langt bedre inde miljø, som både kommer børn og voksne til gode. Der har været fokus på at tage denne tematik med til pædagogiske dage for personalet, hvor der ud fra en psykologisk tilgang til fænomenet omkring larm og uro, har været fokus på hvordan menneskets nervesystem smitter – forstået på den måde, at hvis voksne agere uroligt og støjende, så smitter denne adfærd af på børnene. I forlængelser heraf minder den pædagogiske konsulent om at psykologien kan forklare visse fænomener omkring måden vi agerer og handler på som mennesker. Samtidig må pædagogikken også inddrages til at understøtte de processer, som personalet i Ærtebjerg have Børnecenter har brug for at arbejde med for at blive endnu skarpere på den adfærd, som man gerne vil vise børnene som den rigtige. Her nævnes fx den norske pædagog og psykolog Berit Bae (Bae, 1996 og 2003*), som er fortaler for forståelser af anerkende kommunikation i det pædagogiske relationsarbejde i børnehaven. Det anbefales at personale og ledelse i Ærtebjerg have Børnecenter også lader sig inspirere af denne teori og tænke pædagogikken i relation til dette.

* Følgende artikler kan anbefales:

- Bae, Berit: "Voksnes definitions magt og børns selvoplevelse". I: Tidsskriftet Social Kritik Årg. 8, nr. 47 (1996)

- Bae, Berit: "På vej i en anerkendende retning?". I: Tidsskriftet Social Kritik Årg. 15, nr. 88 (2003)

Observationer

Tilsynet starter på 1. sal i børnehaven på den ene af stuerne. På stuen er der ca. 11 børn og 1 voksen. Børnene leger enten for sig selv eller i små grupper på 1 + 1 barn. På stuen er der leg med store legoklodser, spil med billedlotteri, nogle børn tegner, nogle børn leger med magneter.

Den ene voksne der er på stuen har relativt travlt med at igangsætte lege hos de børn som ikke er i gang med at lege. Der er fuld kontakt fra den voksnes side, og der er en oplevelse af, at børnene er trygge ved situationen på trods af, at der kun er den ene voksne på stuen.

På den anden stue på etagen er der 16 børn og 2 voksne til stede. Især ved et af bordene på stuen er der fuld aktivitet, hvor 9 børn sidder omkring bordet og er fuldt optaget af temaet omkring dyr som den voksne har valgt at tage fat i. Den voksne har fundet et mikroskop frem, og børnene får på skift lov til at kigge på insekter og andre kryb igennem mikroskopet. Den voksne er god til at inddrage alle børn selvom de ikke kan komme til at kigge i mikroskopet på én gang. Hun har fokus på at samtalen omkring insekterne vedrører alle børn, og skaber på denne måde et læringsmiljø omkring bordet, som inkluderer alle 9 børn. Der ses tegn på engagerede børn som er fuldt optaget af aktiviteten, hvilket også kommer til udtryk ved at børnene dårligt registrerer min tilstedeværelse i rummet.

Refleksion: Til forskel for situationen på 1. sal som den var ved tilsynet i efteråret, virker det nu til at strukturen med stueopdeling på 1. sal fungerer langt bedre. Dørene mellem stuerne er lukket, hvilket medfører en naturlig ro og giver sandsynligvis også børnene på stuerne mulighed for at fordybe sig i deres leg eller i de aktiviteter, de er i gang med. Det kan tilføjes, at det for de voksne på stuerne også er mindre turbulent end tidligere, og at det er lettere at få organiseret livs- og læringsmiljøerne på stuerne på en, for børnene, rar og hensigtsmæssig måde.

Tilsynet fortsættes i stueetagen i vuggestuen. Generelt set opleves et godt børnemiljø for de små børn, hvor der er fokus på nærværende og opmærksomme voksne. Der er ingen tvivl om, at børnene kan opleve og modtage tryghed og omsorg fra personalet på de 2 observerede stuer. Samarbejdet mellem de voksne er godt og fokuseret. Fx observeres en voksen, som møder ind på den ene af stuerne, og som straks går i gang med at skifte et barn på opfordring fra den anden voksen, som har et overblik over hvilke børn der har hvilke behov. Det vidner om tillid de voksne i mellem og det vidner om et veludviklet arbejdsmiljø, hvor samarbejdet er i højsædet. Samtidig er man parat til at yde en ekstra indsats for børnenes skyld.

Der er også fokus på at tilrettelægge legemiljøer for børnene, hvor de voksne deltager i legen sammen med børnene. Der er ved disse aktiviteter også fokus på sproget, og de voksne bruger aktivt ord som er forbundet med legen. Det er på denne vis også aktiviteter som stimulerer børnenes udvikling af deres sprog, hvilket er vigtigt for målgruppen, at de voksne er opmærksom på.

Fortsat tilsyn den 16. maj – på legepladsen

Tilsynet genoptages den 16. maj for også at foretage observationer om eftermiddagen. På legepladsen er der denne dag fuld aktivitet – ca. 40 børn på legepladsen. Legepladsen har en størrelse som opleves som rigtig god for børnene, først og fremmest fordi, det er en legeplads, der er til at overskue for børnene. Uanset hvor børnene er på legepladsen, har de mulighed for at se hvor de voksne er, og dét opleves som vigtigt for børnene. Det skal dog ikke opfattes på den måde, at de ikke er trygge ved at være uden for de voksnes opsyn, men især for de mindre børnehavebørn er det trygt at vide, at de voksne er i nærheden. På den baggrund kan det være værd også at huske, at de større børnehavebørn gives mulighed for at komme rundt på andre dele af matriklen, hvor der kan tilbydes andre underdørs legemiljøer end på den store legeplads. Ved tilbagemødet blev dette drøftet, og der var enighed om at børnene har forskellige behov, afhængigt af hvilken alder de har. På legepladsen observeres mange forskellige legerelationer og voksne der deltager aktivt i børnenes lege. Der leges med:

- Sand i sandkassen

- Bold og der spilles fodbold på fodboldbanen
- Klatrestativ og gynger
- Træerne og der klatres i træer
- Den stor gyng og ved legehusene

Børnene opleves som rolige ved min tilstedeværelse på legepladsen og kommer tillidsfuldt hen til mig og vil undersøge, hvem jeg er. Det bemærkes også, at de voksne er nærværende overfor børnene ved at være fysisk og følelsesmæssigt omsorgsfulde for de børn som har brug for fx at holde i hånd eller at sidde på skødet. Samlet set opleves legepladsen som et godt sted for børnene at være – det er glade og tillidsfulde børn.

Situationsbeskrivelser/videoer til brug i pædagogisk tilsyn 2022

Der blev ved tilbagemeldingssamtalen ikke gennemgået konkrete situationsbeskrivelser eller reflekteret nærmere over nogle bestemte situationer. Ledelsen medtog til samtalen følgende temaer som eksempler på en god og en udfordrende/bøvlet situation fra dagtilbuddets hverdag:

- a. Det der har bøvlet, er vores overgange – f.eks. at komme ned i garderoben i tiden mellem kl. 12-14 i børnehaven.
- b. Det der fungerer, er at vi at vi har flere loop på vores opmærksomhedspunkter. F.eks. da vi arbejdede med mad mod og pt. de 5 turtagninger i forhold til sprog, oplever vi en engageret personalegruppe der reflekterer og inddrager det i praksis.

Det blev besluttet efter opfordring fra den pædagogiske konsulent at lade punktet udgå af dagsordenen, idet fokus i løbet af samtalen især var rettet mod opfølgning på fokuspunkter fra sidste tilsyn i 2021 samt de nye observationer foretaget ved dette års tilsyn.

Mulighed for at leder eller konsulent kan uddybe udvalgte punkter fra spørgeskema:

Der har ikke været behov for at uddybe punkter fra spørgeskemaet.

Sammenfatning

1. Med udgangspunkt i situationsbeskrivelser/videoer samt den pædagogiske konsulents observationerne ved tilsynet, drøftes sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse:

Fokus og omdrejningspunkt for tilbagemeldingssamtalen var rettet mod sidste års tilsyn, som viste ikke tilstrækkelige forhold omkring organisering, rammer og struktur af det pædagogiske læringsmiljø i børnehaven, hvilket havde en negativ indflydelse på børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Med udgangspunkt i de nye observationer foretaget ved dette tilsyn samt de fælles refleksioner og drøftelser foretaget ved tilbagemeldingssamtalen, kan det konkluderes, at ledelsen i Ærtebjerghave Børnecenter har formået at udvikle organiseringen og strukturen i børneavegrupperne på 1. sal, således at børnene nu opholder sig i livs- og læringsmiljøer, som vurderes givtige og tilstrækkelige for

børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Det vurderes samtidig at personalet arbejder under rammer, der er langt mindre turbulente end i efteråret 2021, hvilket har betydet at forberedelse af planlagte aktiviteter og muligheden for didaktisk planlægning af hverdagen i dagtilbuddet, er blevet lettere og mere fokuseret.

2. Hvilken systematisk og udviklende evalueringskultur, sikrer en faglig og selvkritisk tilgang:

På baggrund af Ærtebjerghave Børnecenters situation igennem de sidste 1,5 år, hvor der er kommet en ny ledelse, en ny forældrebestyrelse og en stor del nye personaler, så bliver det forklaret til tilbagemeldingssamtalen, at fokus på refleksions- og evalueringskulturen er i en proces, som gradvist vil komme til at fylde mere og mere i den pædagogiske hverdag. Det er forventeligt, at når en ny ledelse skal introducere en ny ledelsesstil, som det er tilfældet her, så vil det medføre, at udvikling af kulturen vil ske løbende over en længere periode. Det er dog væsentligt at bemærke, at dette fokus også skal prioriteres fremadrettet for at sikre at der sker en faglig pædagogisk udvikling over tid.

Ledelsen forklarer, at der er fokus på refleksions- og evalueringskulturen først og fremmest på personalemøder, hvor de enkelte stuers personaler ofte har en opgave med, der skal være løst ud fra et givent emne – fx et bestemt opmærksomhedspunkt: *"Personalet har løbende et fælles opmærksomhedspunkt, som de sammen skal reflektere over. Hver gruppe har en bog hvori de nedskriver deres refleksioner for at fastholde dem, samt for at måle på deres egen udvikling i forhold til hele tiden at ændre deres adfærd til en endnu bedre"*. (Citat: Lederspørgeskema)

Der er hermed fokus på at arbejde med at forstå de voksnes rolle i forhold til børnene. En del af Ærtebjerghaves arbejde med at opbygge en stærk refleksionskultur handler således om at forstå måden hvorpå det menneskelige nervesystem har indflydelse på, hvordan ikke kun den enkelte agerer, men også hvordan vores omgivelser påvirkes heraf. Dette arbejde vidner om en engageret personalegruppe, som har ambitioner om netop at fokusere på og forstå i dybden hvilken indflydelse de voksnes måde at handle på, har for hele børnegruppen. Det konkluderes at være et vigtigt og relevant område at udvikle på og det anbefales at inddrage pædagogisk orienteret artikler og litteratur, som kan understøtte et kritisk potentiale i udviklingen af dette perspektiv. Den norske pædagogikforsker og udviklingspsykolog Berit Bae anbefales i dette arbejde.

3. Hvilke justeringer af den pædagogiske praksis er allerede foretaget, og hvilke justeringer er undervejs?:

Der har i forbindelse med sidste års tilsyn ikke kun været foretaget justeringer men tillige konkrete ændringer i organiseringen af rammer og struktur i børnehavegrupperne på stueetagen og på 1. sal. Det har, som tidligere skrevet, medført en klar bedring af de pædagogiske læringsmiljøer og været med til at højne trivslen og børnenes mulighed for at lære og udvikles på et tilfredsstillende niveau. Overgangen til at være stueopdelt på 1. sal er nu lykket, hvilket har medført at børnene i højere grad gives mulighed for at fordybe sig i leg og aktiviteter uden at blive forstyrret af andre børn.

Fremadrettet vil der fortsat være fokus på at skabe optimale forhold for børnene i overgangssituationer, når børnene fra 1. sal fx skal ned i garderoben på stueetagen. Eller muligheden for at børn, der leger sammen på tværs af stuerne, fortsat kan gøre dette uden at det forstyrrer strukturen på de enkelte stuer.

KØGE KOMMUNE

4.Hvilke justeringer af den pædagogiske praksis gav samtalen anledning til:

I udviklingen af refleksions- og evalueringskulturen med fokus på de voksnes rolle og relation til børnene gav samtalen anledning til at justere det kritiske perspektiv: Særligt i forhold til at udvide blikket fra et relativt snævert psykologisk blik med udgangspunkt i måden nervesystemet virker på, til også at inddrage pædagogisk orienteret litteratur, som har et andet perspektiv at tilbyde og som fastholder et større fokus på barnets perspektiv.

Dagtilbuddets bemærkninger til tilsynsrapporten:

Ingen bemærkninger - rapporten er fyldestgørende.